

INFORMATION!

Før du anvender løsningerne, så husk at læs betingelserne for løsningerne, som du kan finde på hjemmesiden, eller her:

<http://matematikhsvar.page.tl/%26%238226%3B-Betingelser-matematik-B.htm>

Matematik B STX 27. maj 2014

Yasmin El Youssef

Løsningsforslag

www.matematikhsvar.page.tl

De første 6 opgaver løses **uden** hjælpemidler

▼ Opgave 1

$$A(-2; 1) \wedge B(4; 13)$$

Hældningskoefficienten a bestemmes:

$$a = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{13 - 1}{4 - (-2)} = \frac{12}{4 + 2} = \frac{12}{6} = 2$$

Nu kan vi finde værdien af b :

$$b = y_1 - a \cdot x_1$$

Det kendte punkt A samt hældningskoefficienten a indtastes i formelen.

$$b = 1 - 2 \cdot (-2) = 1 + 4 = 5$$

Nu kan vi opskrive forskriften for den lineære funktion:

$$y = 2x + 5$$

▼ Opgave 2

$|DE|$ bestemmes vha. forholdet mellem de to trekanters sidelængder:

$$\frac{|EF|}{|BC|} = \frac{|DE|}{|AB|} \Leftrightarrow$$

$$\frac{6}{2} = \frac{|DE|}{1.5} \Leftrightarrow$$

$$3 = \frac{|DE|}{1.5} \Leftrightarrow$$

$$|DE| = 3 \cdot 1.5 \Leftrightarrow$$

$$|DE| = 4.5$$

▼ Opgave 3

$f(x)$ differentieres:

$$f(x) = 2x^3 + 4x + 7 = 2 \cdot 3x^{3-1} + 4 \cdot 1 + 0 = 6x^2 + 4$$

Nu kan vi bestemme $f'(1)$:

$$f'(1) = 6 \cdot 1^2 + 4 = 6 \cdot 1 + 4 = 6 + 4 = 10$$

▼ Opgave 4

Først finder vi x -koordinaten til toppunktet:

$$f(x) = 4x^2 - 8x + 2$$

$$T_x = -\frac{b}{2 \cdot a} = -\frac{(-8)}{2 \cdot 4} = \frac{8}{2 \cdot 4} = \frac{8}{8} = 1$$

Nu kan vi bestemme $f(1)$ og dermed toppunktets y -koordinat:

$$f(1) = 4 \cdot 1^2 - 8 \cdot 1 + 2 = 4 \cdot 1 - 8 + 2 = 4 - 6 = -2$$

Koordinatsættet til parablens toppunkt kan nu opskrives som:

$$T_{f(x)} = (1; -2)$$

▼ Opgave 5

Først bestemmes proportionalitetskonstanten b :

$$4 = b \cdot 10^{-1} \Leftrightarrow b = \frac{4}{10^{-1}} = 4 \cdot 10 = 40$$

$$y = 40 \cdot x^{-1}$$

Lad $f(x) = 40 \cdot x^{-1}$, så er

$$f(20) = 40 \cdot 20^{-1} = \frac{40}{20} = \frac{4}{2} = 2$$

$$\begin{bmatrix} x & 10 & 20 \\ y & 4 & 2 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{tabulate}}$$

x	10	20
y	4	2

▼ Opgave 6

Først findes alle stamfunktioner til $f(x)$:

$$f(x) = 6x^2 - 8x$$

$$F(x) = \int f(x) dx = \int 6x^2 - 8x dx = \frac{6}{2+1}x^{2+1} - \frac{8}{1+1}x^{1+1} = \frac{6}{3}x^3 - \frac{8}{2}x^2 = 2x^3 - 4x^2 + C$$

Vi indsætter nu punktet P og bestemmer C :

$$F(x) = 2x^3 - 4x^2 + C \wedge P(2; 13) \Leftrightarrow$$

$$13 = 2 \cdot 2^3 - 4 \cdot 2^2 + C \Leftrightarrow$$

$$13 = 2 \cdot 8 - 4 \cdot 4 + C \Leftrightarrow$$

$$13 = 16 - 16 + C \Leftrightarrow$$

$$C = 13$$

Derfor må forskriften for netop denne stamfunktion være lig:

$$F(x) = 2x^3 - 4x^2 + 13$$

De resterende opgaver løses **med** hjælpemidler

▼ Opgave 7

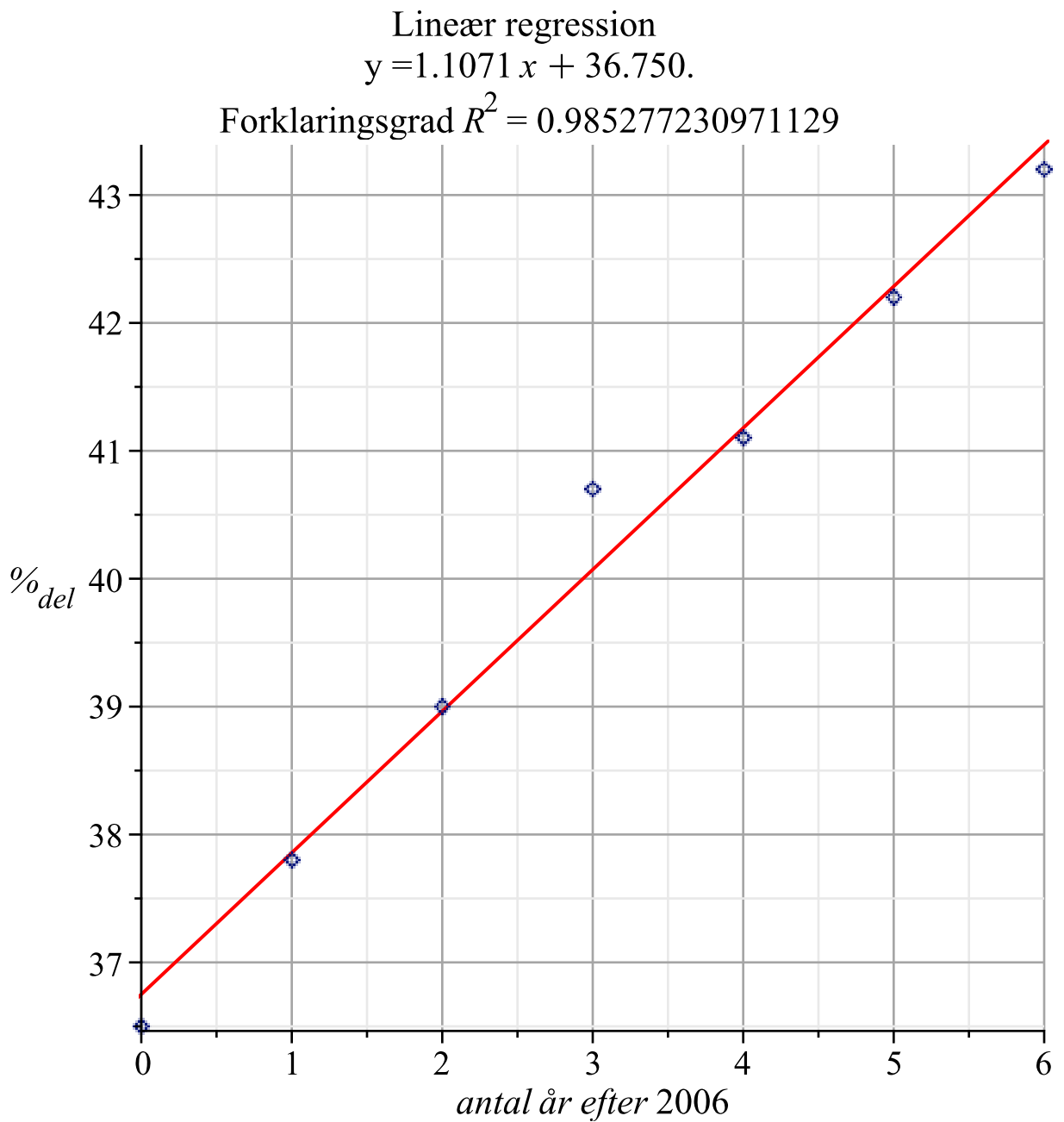
restart ;; with(Gym) :

▼ Spørgsmål a

Tabellen indtastes i en matrix, hvorefter der bliver udført lineær regression:

$$data := \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 36.5 & 37.8 & 39.0 & 40.7 & 41.1 & 42.2 & 43.2 \end{bmatrix};$$

LinReg(data)

Vi kan nu aflæse den tilnærmelsesvis lineære forskrift herunder hældningskoefficienten a og konstanten b :

$$y = ax + b$$

$$y = 1.1 x + 36.8 \Leftrightarrow$$

$$a = 1.1 \wedge b = 36.8$$

▼ Spørgsmål b

Procentdelen i år 2015 bestemmes:

$$f(x) := 1.1x + 36.8 :$$

$$2015 - 2006 = 9$$

$$f(9) = 46.7$$

I år 2015 vil der dermed være 46.7 % af de 35-årige, der har gennemført en videregående uddannelse

Vi sætter nu $f(x) = 50$ og isolerer x :

$$f(x) = 50 \Leftrightarrow$$

$$1.1x + 36.8 = 50 \xrightarrow{\text{solve for } x} [[x = 12.]]$$

$$2006 + 12 = 2018$$

I år 2018 vil procentdelen dermed nå 50 %

▼ Opgave 8

restart ; with(Gym) :

▼ Spørgsmål a

Den lodrette afstand a bestemmes vha. Pythagoras' læresætning:

$$a^2 + b^2 = c^2$$

$$a^2 + \left(\frac{30}{2}\right)^2 = 50^2 \Leftrightarrow$$

$$a^2 = 50^2 - 15^2 \xrightarrow{\text{solve for } a} [[a = 5\sqrt{91}], [a = -5\sqrt{91}]]$$

$a = 5\sqrt{91} = 47.68 \text{ cm}$ er dog det korrekte resultat, da vi anvender den numeriske værdi for a , da en sidelængde jo ikke kan være negativ.

▼ Spørgsmål b

Vinkel v findes ved brug af trigonometri herunder tangensfunktionen:

$$\tan(v) = \frac{\text{modstående katete}}{\text{hosliggende katete}}$$

$$\tan(v) = \frac{5 \cdot \sqrt{91}}{\left(\frac{30}{2}\right)} \Leftrightarrow$$

$$v := \text{invTan}\left(\frac{5 \cdot \sqrt{91}}{15}\right) \xrightarrow{\text{at 5 digits}} 72.542$$

Vi ser nu at vinkel v svarer til cirka 72.54°

Vi kunne dog også have brugt Maples indbyggede trekantsberegner (findes under start $\Rightarrow$ apps $\Rightarrow$ trekantsberegning)

TREKANTSBEREGNER	
Vinkel i gra...	Sidel...
<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">A ▾</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">72.54</div>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">a</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">47.70</div>
<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">B ▾</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">17.46</div>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">b</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">30/2</div>
<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">C ▾</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">90</div>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px;">c</div> <div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">50</div>
Indtast præcis 3 oplys...	
<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">Ber...</div>	<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">...</div>
<div style="border: 1px solid gray; padding: 2px; width: 100px;">Slet...</div>	
	

Alternativt kan vi også bruge genvejen *trekantsolve* :

$$\text{trekantsolve}\left(C = 90, c = 50, b = \frac{30}{2}\right) = \{A = 72.54, B = 17.46, a = 47.70\}$$

Igen kan vi aflæse vinkel v , som i dette tilfælde er lig A som værende 72.54°

Spørgsmål c

Vinklen mellem sædet og ryglænet bestemmes vha. cosinusrelationer:

$$\cos(C) = \frac{a^2 + b^2 - c^2}{2 \cdot a \cdot b}$$

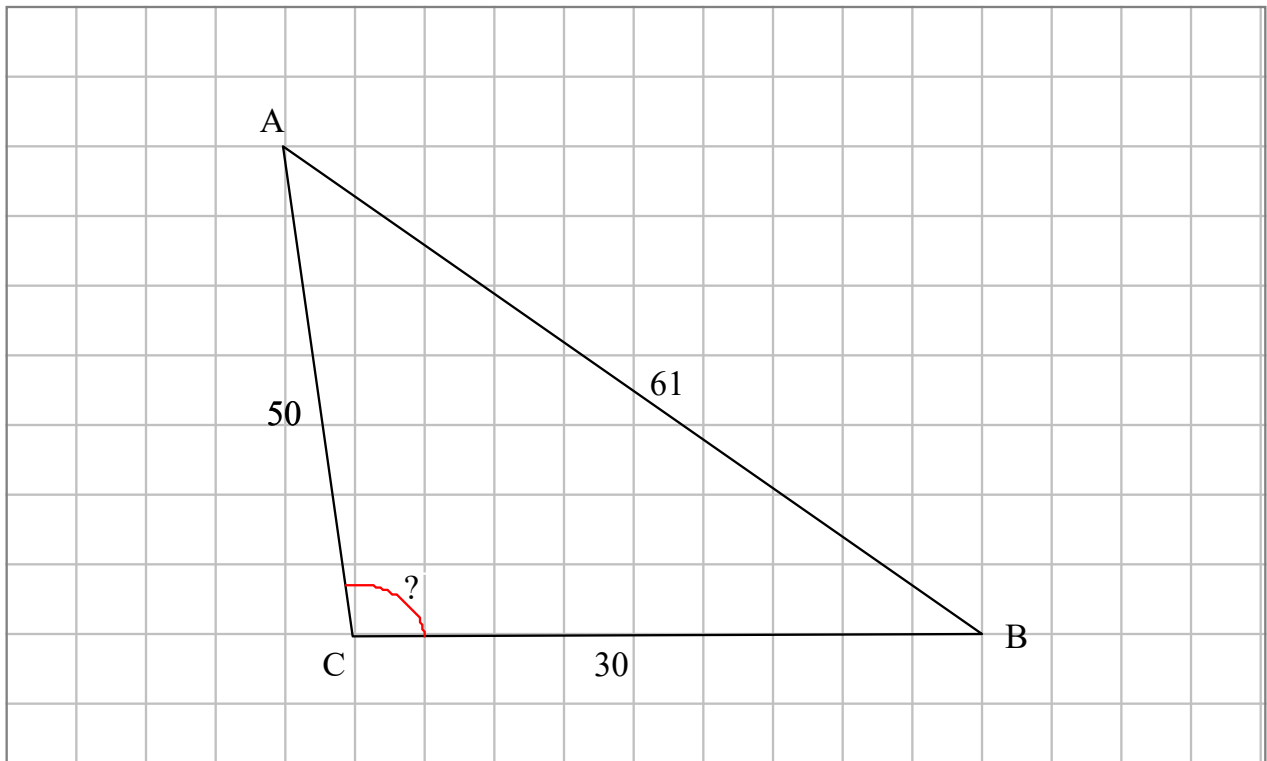
$$\cos(A) = \frac{30^2 + 50^2 - 61^2}{2 \cdot 30 \cdot 50} \Leftrightarrow$$

$$C = \text{invCos}\left(\frac{30^2 + 50^2 - 61^2}{2 \cdot 30 \cdot 50}\right) \Leftrightarrow C = 96.14$$

Vinklen mellem sædet og ryglænet må dermed svare til 96.14°

Alternativt kan vi finde vinklen vha. *trekantsolve* :

$$\text{trekantsolve}(a = 30, b = 50, c = 61) = \{A = 29.27, B = 54.58, C = 96.14\}$$

Vi kan nu igen aflæse den søgte vinkel C som værende 96.14° , og dermed er resultatet bekræftet som værende sand

▼ Opgave 9

restart ;; *with(Gym)* :

▼ Spørgsmål a

Befolkningstallet i år 2015 bestemmes vha. modellen:

$$f(x) := 2586 \cdot 1.017^x :$$

$$2015 - 1950 = 65$$

$$f(65) = 7735.537$$

Det forudsete befolkningstal i 2015 er cirka lig 7735.537 mio. eller $7.736 \cdot 10^9$

▼ Spørgsmål b

$$f(x) = 2586 \cdot 1.017^x$$

Her beskriver konstanten b befolkningstallet i år 1950 som værende 2586 mio.

Hvorimod fremskrivningsfaktoren a er et udtryk for en positiv stigning i befolkningstallet på 1.7 % for hvert år sammenlignet med det forrige år.

▼ Opgave 10

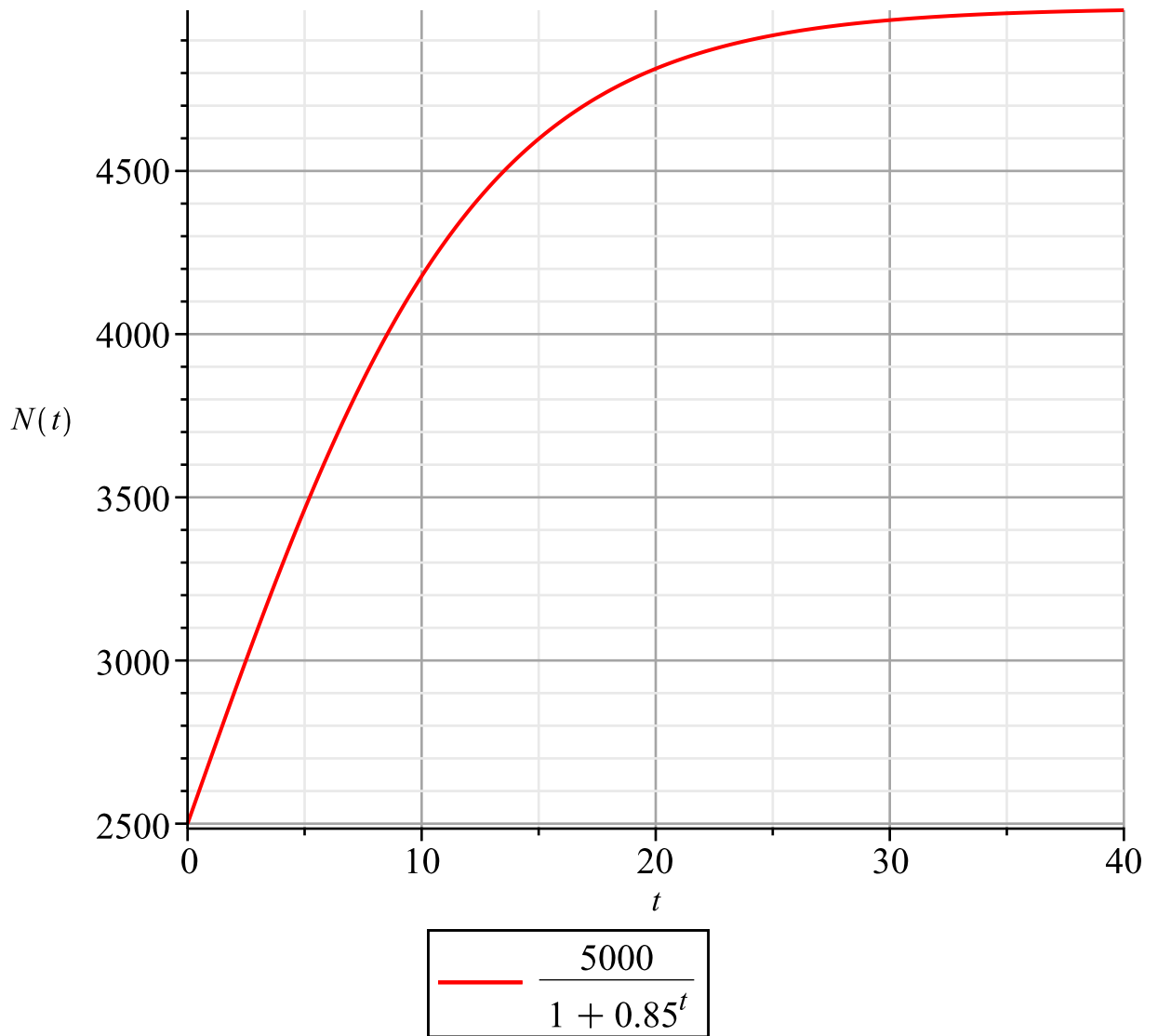
restart ;; *with(Gym)* :

▼ Spørgsmål a

$$N(t) := \frac{5000}{1 + 0.85^t} :$$

plot(N(t), t = 0..40, legend = N(t), color = red, gridlines)

For at bestemme tidspunktet med 4000 individer sættes $N(t) = 4000$, og t isoleres:

$$4000 = \frac{5000}{1 + 0.85^t} \xrightarrow{\text{solve for } t} [[t = 8.53]]$$

Når der er gået cirka **8.53 uger**, vil der være 4000 individer i populationen

Spørgsmål b

$$N(t) := \frac{5000}{1 + 0.85^t} :$$

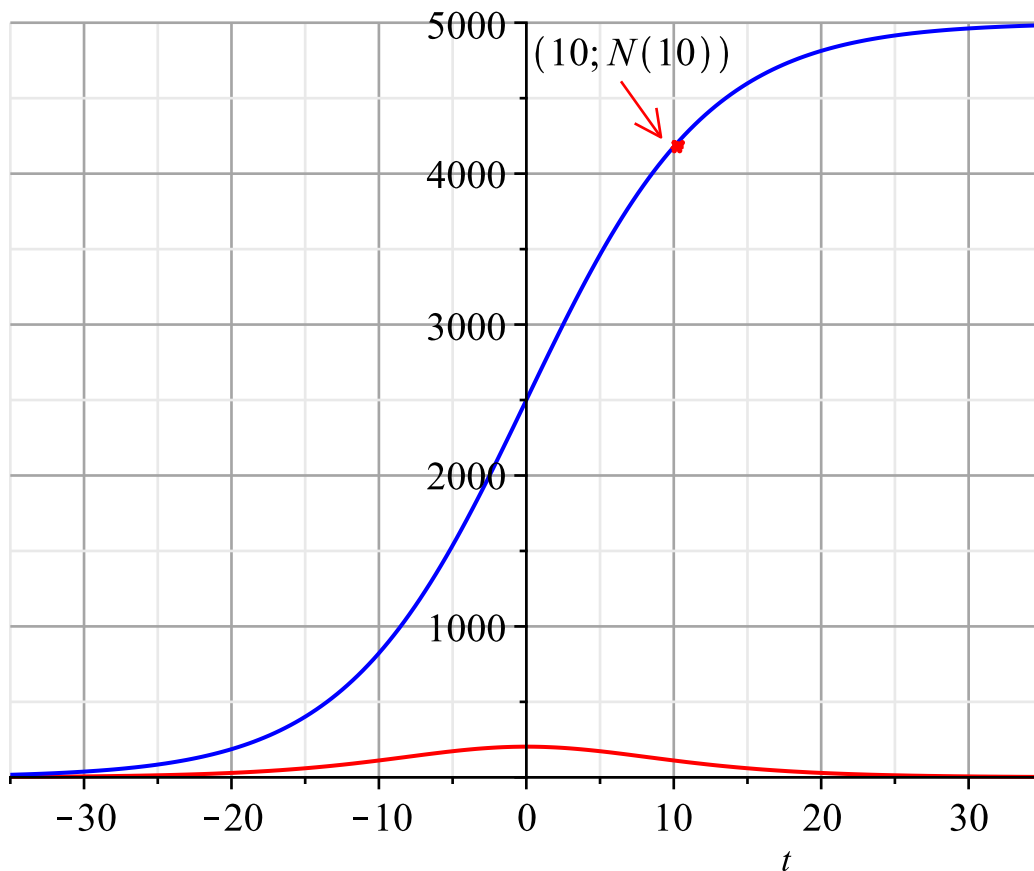
$$N'(t) = \frac{812.5946475 \cdot 0.85^t}{(1 + 0.85^t)^2}$$

$$N'(10) = 111.68$$

Hvilket må betyde, at **tangenten for grafen $N(t)$ i punktet $(10; f(10))$** har en hældning svarende til **111.68** dvs. for hvert år der går, øges populationen med 111.68 individer ifølge modellen efter 10 uger.

Her ses de to grafer for $N(t)$ og $N'(t)$ plottet i samme koordinatsystem:

`plot([N'(t), N(t)], t=-35..35, y=0..5000, color=[red, blue], legend=[N'(t), N(t)], gridlines)`

—	$\frac{812.5946475 \cdot 0.85^t}{(1 + 0.85^t)^2}$	—	$\frac{5000}{1 + 0.85^t}$
------------------------------------	---	-------------------------------------	---------------------------

▼ Opgave 11

restart ; with(Gym) :

▼ Spørgsmål a

Vi finder det afgrænsede areal M ved at benytte et bestemt integral med grænserne 0 til 2:

$$f(x) := 0.25x^3 - 0.75x^2 + 2 :$$

$$M := \int_0^2 f(x) dx = 3.$$

Arealet af M er dermed lig med 3 cm^2

Opgave 12

restart ;; with(Gym) :

Spørgsmål a

Vi opstiller en nulhypotese samt en tabel med de forventede værdier:

H_0 : Resultatet af den oplevede virkning er uafhængig af mængden af dosis.

$$Obs := \begin{bmatrix} 55 & 70 & 75 \\ 62 & 76 & 62 \\ 78 & 78 & 44 \end{bmatrix} :$$

$$forventet(Obs) = \begin{bmatrix} 65. & 74.667 & 60.333 \\ 65. & 74.667 & 60.333 \\ 65. & 74.667 & 60.333 \end{bmatrix}$$

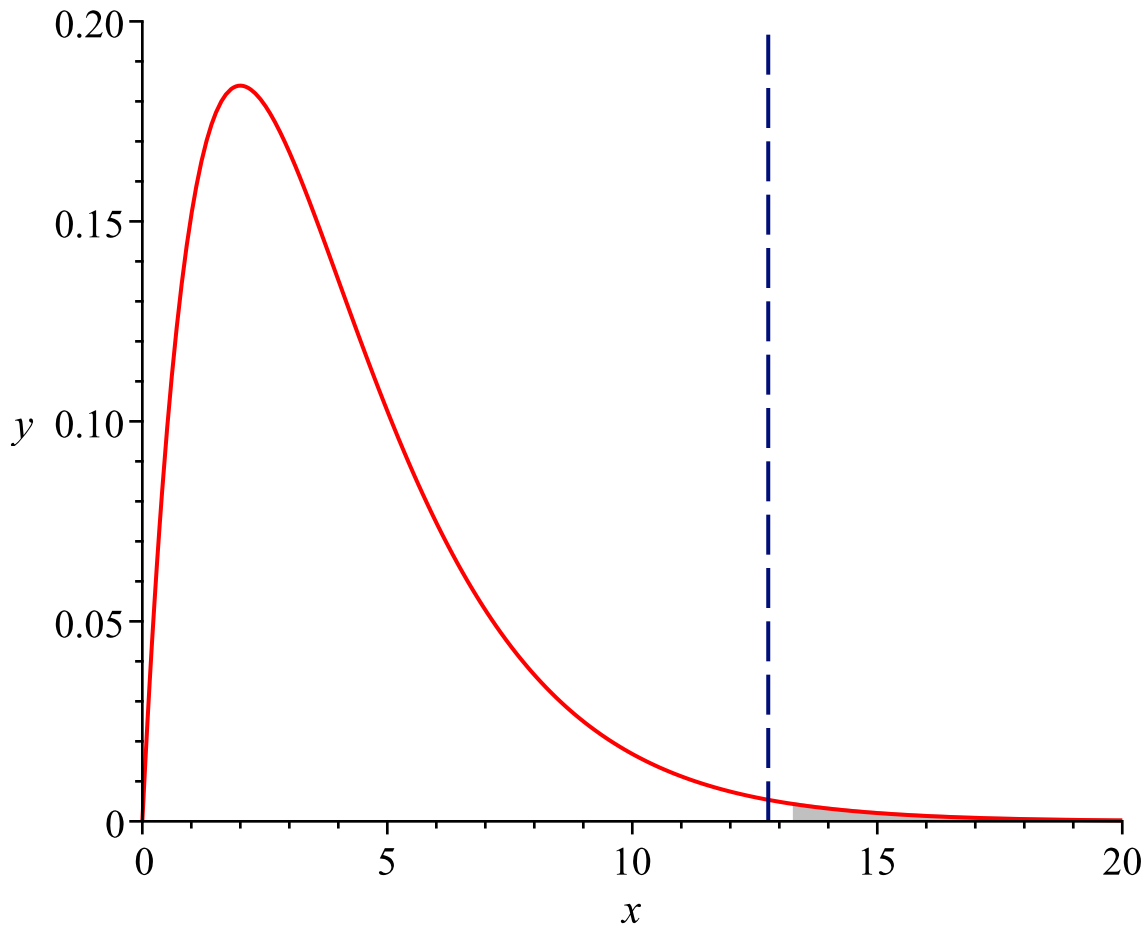
	Forbedring	Ingen virkning	Forværring	Total
Gruppe 1	$\frac{200 \cdot 195}{600} = 65$	$\frac{200 \cdot 224}{600} = 74.667$	$\frac{200 \cdot 181}{600} = 60.333$	$55 + 70 + 75 = 200$
Gruppe 2	$\frac{200 \cdot 195}{600} = 65$	$\frac{200 \cdot 224}{600} = 74.667$	$\frac{200 \cdot 181}{600} = 60.333$	$62 + 76 + 62 = 200$
Gruppe 3	$\frac{200 \cdot 195}{600} = 65$	$\frac{200 \cdot 224}{600} = 74.667$	$\frac{200 \cdot 181}{600} = 60.333$	$78 + 78 + 44 = 200$
Total	$55 + 62 + 78 = 195$	$70 + 76 + 78 = 224$	$75 + 62 + 44 = 181$	$200 + 200 + 200 = 600$

Spørgsmål b

Der udføres en χ^2 -test for at undersøge, om nulhypotesen kan forkastes på et 1% signifikansniveau:

$$\text{ChiKvadratUtest} \left(\begin{bmatrix} 55 & 70 & 75 \\ 62 & 76 & 62 \\ 78 & 78 & 44 \end{bmatrix}, \text{level} = 0.01 \right)$$

χ^2 -teststørrelse = 12.774
 Frihedsgrader = 4
 Kritisk værdi = 13.277
 p-værdi = 0.012433

Med en p -værdi > 0.01 accepteres nulhypotesen på et 1% signifikansniveau

▼ Opgave 13

`restart ; with(Gym) :`

▼ Spørgsmål a

Vi sætter $f(x) = 0$ og isolerer x :

$$f(x) := x^3 - 2x^2 - 11x + 12 :$$

$$f(x) = 0$$

$$x^3 - 2x^2 - 11x + 12 = 0 \xrightarrow{\text{solve for } x} [[x = 1], [x = -3], [x = 4]]$$

Vi er nu kommet frem til, at grafen $f(x)$ har de tre løsninger $x_1 = 1 \vee x_2 = -3 \vee x_3 = 4$

Spørgsmål b

Først bestemmes $f'(x)$:

$$f(x) := x^3 - 2x^2 - 11x + 12 :$$

$$f'(x) = 3x^2 - 4x - 11$$

$f'(x)$ sættes nu lig 9, hvorefter x isoleres:

$$f'(x) = 9 \Leftrightarrow$$

$$3x^2 - 4x - 11 = 9 \xrightarrow{\text{solve for } x} \left[\left[x = \frac{10}{3} \right], [x = -2] \right]$$

Ifølge grafen er punktet A placeret i koordinatsystemets 2. kvadrant, og dermed må dens tilhørende x -værdi være lig -2 .

Punktet B er derimod placeret i 4. kvadrant og må derfor have en positiv x -værdi svarende til $\frac{10}{3}$.